

การบริหารงานของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี
Administration Of Adminstratos District Learning Encouragement Center In
Chanthaburi Province

นภาพรณ์ เกื้อนคำแสน¹
สมบัติ เดชบำรุง²

Received : January 21, 2023

Revised : February 3, 2023

Accepted : February 22, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารงานของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี 2) แนวทางการบริหารงานของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 130 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า :

1. การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมาคือด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ และต่ำสุดคือด้านการบริหารงานงบประมาณ
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี ดังนี้ 1) ต้องสร้างแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและประสานแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) จัดในรูปแบบของสมาชิกกองทุนให้มีการถือหุ้นตามความสมัครใจที่จะถือหุ้นในขั้นต่ำของกองทุนสวัสดิการภายในสถานศึกษา 3) ผู้บริหารให้การสนับสนุนและจัดโครงการให้ครูเข้าสู่วิทยฐานะและขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น อย่างต่อเนื่อง 4) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการใช้อาคารสถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อมในทุกภาคการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารงานของผู้บริหาร

¹ นักศึกษานิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

The purpose of this research is to study 1) the administration of the administrators of the District Learning Promotion Center in Chanthaburi Province 2) the management guidelines of the administrators of the District Learning Promotion Center in Chanthaburi Province. The population used in the research is educational institution administrators. Civil servant teachers and educational personnel government employee There were 130 people working in the District Learning Promotion Center in Chanthaburi Province. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. and interview form Structured using content analysis

The research results found that:

1 . Educational institution administration by administrators of the District Learning Promotion Center in Chanthaburi Province found that the overall average was at a high level. When considering each aspect, it was found that The area with the highest average was personnel management. Followed by general administration. Academic administration and the lowest is budget management.

2 . Guidelines for the development of educational institution administration by administrators of the District Learning Promotion Center in Chanthaburi Province are as follows: 1) Learning resources must be created within the educational institution and coordinate learning resources outside the educational institution that are conducive to student learning. 2) Organized in the form of fund members having shares voluntarily to purchase shares at the minimum level of the welfare fund within the educational institution. 3) Administrators support and organize projects for teachers to enter academic status and request promotion to higher academic status. 4) Appoint a committee to evaluate building use. and organizing the environment in every semester

Keywords : Management Information Systems

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาคุณภาพของประชากรให้เป็นไปตาม ที่ประเทศชาติต้องการ โดยเฉพาะในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 -2564) ที่มีการพัฒนาศักยภาพคน ให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้าง สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ วางรากฐานการพัฒนาประเทศ ไปสู่สังคมที่มีความสุขอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยเฉพาะการศึกษาต้องมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนา ประชากรของประเทศให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเท่านั้นจึงจะสามารถ บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประชากรของประเทศได้ ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเป็นสำคัญ ถ้าบุคลากรเหล่านี้มีความพึงพอใจใน การทำงาน มีขวัญและกำลังใจก็必将มีความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน มีความเต็มใจเสียสละ อุทิศตน มีความคิดริเริ่มในการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560,น. 72) ในการบริหารงานสถานศึกษามีการแบ่งเป็น 4 งาน ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ซึ่งผู้อำนวยการสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของสถานศึกษา หรือส่วนราชการรวมทั้งนโยบายและ วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ และหน้าที่ในการประสานการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือ ส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550,น.46) หน้าที่และความรับผิดชอบของครูมีหลายประการ ได้แก่ การสอน การอบรมสั่งสอนให้แก่ศิษย์ ซึ่งเป็นหน้าที่ สำคัญสำหรับครู ครูที่ดีต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและ ความสนใจของนักเรียน นอกจากนั้นต้องสามารถให้บริการแนะแนวให้ด้านการศึกษา การครองตน และรักษาสุขภาพ อนามัย จัดทำและให้ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งสามารถ ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการศึกษา สภาพแวดล้อมในท้องถิ่นและสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน ครูมีหน้าที่ แนะนำการศึกษา และอาชีพที่เหมาะสมแก่ศิษย์ เพื่อให้ศิษย์เลือกวิชาเรียนได้ตามความเหมาะสม ครูจะต้องคำนึงถึง สติปัญญา ความสามารถ และความถนัดของศิษย์ด้วย มีการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าของศิษย์ โดยการ จัดกิจกรรม ซึ่งมีทั้ง กิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร และประเมินผลเพื่อจะได้ทราบว่ามีการพัฒนาและ ความเจริญก้าวหน้ามากน้อยเพียงใด การประเมินความก้าวหน้าของศิษย์ควรทำอย่างสม่ำเสมอ มีการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบ และค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์ เพื่อศิษย์จะได้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีของสังคมในวันหน้า(เทพนม เมืองแมน, และ สวิง สุวรรณ, 2540,น. 34) สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี ได้ดำเนินการบริหารงาน โดยมอบหมายให้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอบึงสามพัน จัดทำ แผน การบริหารงาน โดยจัดทำคำรับรองปฏิบัติราชการ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มี ประสิทธิภาพ การบริหารงานด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน แต่จากการนิเทศ การดำเนินงานและการ ตรวจสอบภายในของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ 2565 ที่ผ่าน มา ทั้ง 10 อำเภอ พบว่า ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ มีการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่ยังไม่เป็นปัจจุบัน โดยพบความเสี่ยงที่สำคัญ ในด้านการเงิน/บัญชี พัสดุ และ ในด้านบุคลากรที่ยังขาดความรู้ความ เข้าใจในการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ไม่มี ความชำนาญและขาดความชัดเจนในการถ่ายทอดจากเจ้าหน้าที่คนก่อน รวมทั้งมี การปรับเปลี่ยน เจ้าหน้าที่ที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยไม่มีการส่งต่อข้อมูลกัน ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความผิดพลาดคลาดเคลื่อน ไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด และไม่เป็นปัจจุบัน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดจันทบุรี ,2565,น. 33-36)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว1) การบริหารงานด้านกลยุทธ์ เพื่อศึกษาปัญหาและแนว ทางการบริหารงานที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และ การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสม สอดคล้องกันระหว่าง นโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร สถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องต่อ

วัตถุประสงค์หรือ เป้าหมาย องค์การ 2) การบริหารงานด้านการดำเนินงาน เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานที่เกิดจากการ ปฏิบัติงาน การกำกับดูแลที่ดีหรือ การควบคุมภายในที่ดีโดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการ ระบบงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรในการปฏิบัติงาน ที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานขององค์กร 3) การบริหารงานด้าน การเงิน เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานเกี่ยวกับการบริหาร ทางการเงินและงบ การเงิน เช่น จำเป็นจาก การจัดสรรงบประมาณ เหมาะสม ตั้งงบประมาณ และใช้ งบประมาณสอดคล้องความจำเป็นและถูกต้องตาม วัตถุประสงค์รวมถึงการรายงานต่าง ๆ ที่สอดคล้องต่อการ บริหารงบประมาณขององค์กร 4) การบริหารงานด้านการ ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบที่กำหนด เพื่อศึกษา ปัญหาและแนวทางการบริหารงานของหน่วยงานและบุคลากร เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ที่ เกี่ยวข้อง มีการกำกับ ดูแล หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ที่กำหนด ผู้วิจัย จึงสนใจและมุ่งศึกษาการ บริหารงานของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ ซึ่งจะทำให้ทราบถึง การบริหารงานของผู้บริหาร ว่าเป็นไปตามผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายและภาระ กิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานด้านกลยุทธ์ 2) การบริหารงานด้านการดำเนินงาน 3) การบริหารงานด้านการเงิน และ 4) การบริหารงานด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบที่ กำหนด หรือไม่ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอในจังหวัดจันทบุรี และผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารงานและการควบคุมคุณภาพ ภายใน เพื่อ เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการ วางแผน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี

วิธีการวิจัย

1. ประชากร

กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ที่ ปฏิบัติงานในศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย สกร.อำเภอเมืองจันทบุรี สกร.อำเภอ แก่งหางแมว สกร.อำเภอขลุง สกร.อำเภอเขาฉกรรจ์ สกร.อำเภอท่าใหม่ สกร.อำเภอนายายอาม สกร.อำเภอ โป่งน้ำร้อน สกร.อำเภอมะขาม สกร.อำเภอสอยดาว สกร.อำเภอแหลมสิงห์ มีจำนวนครูผู้สอนและบุคลากร ทางการศึกษาทั้งสิ้น 130 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นเกณฑ์การบริหารสถานศึกษา มีดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การ บริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 ฉบับ คือ เครื่องมือฉบับ ที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอใน จังหวัดจันทบุรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับประเด็นสัมภาษณ์แนวทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี แต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือตามกรอบแนวคิดของการวิจัย แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดตามแนวทางของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 74) โดยมีเกณฑ์คะแนนและความหมาย ดังนี้

มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด

มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับมาก

มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง

มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับน้อย

มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) และนำมาหาค่าความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Lee J:161 Cronbach.1978) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.922

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ เพื่อนำไปติดต่อขออนุญาตถึงผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วย Google form ในรูปแบบ Online

3. ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้ เพื่อนำไปประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เทียบเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 100)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีทัศนคติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีทัศนคติอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีทัศนคติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีทัศนคติอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีทัศนคติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ 1) ความถี่ (Frequency) 2) ร้อยละ (Percentage) 3) ค่าเฉลี่ย (μ) 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แบบสอบถาม 5) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรีโดยรวม

N=130

การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี	ระดับการปฏิบัติ			
	μ	σ	ความหมาย	ลำดับ
ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.20	.53	มาก	3
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.12	.59	มาก	4
ด้านการบริหารงานบุคคล	4.39	.50	มาก	1
ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.27	.53	มาก	2
รวม	4.26	.48	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.26$, $\sigma=.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารงานบุคคล ($\mu=4.39$, $\sigma=.50$) รองลงมาคือด้านการบริหารงานทั่วไป ($\mu=4.27$, $\sigma=.53$) ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\mu=4.20$, $\sigma=.53$) และต่ำสุดคือด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\mu=4.12$, $\sigma=.59$)

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็น ตรงกัน 3 คน ดังนี้

ประเด็นสัมภาษณ์	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	สรุป
1.ต้องสร้างแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและประสานแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	✓	✓	✓	3
2.จัดในรูปของสมาชิกกองทุนให้มีการถือหุ้นตามความสมัครใจที่จะถือหุ้นในขั้นต่ำของกองทุนสวัสดิการภายในสถานศึกษา	✓	✓	✓	3
3.ผู้บริหารให้การสนับสนุนและจัดโครงการให้ครูเข้าสู่วิทยฐานะและขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น อย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	3
4.แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการใช้อาคารสถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อมในทุกภาคการศึกษา	✓	✓	✓	3

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 คน เสนอแนวทางการพัฒนาดังนี้ 1) ต้องสร้างแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและประสานแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) จัดในรูปของสมาชิกกองทุนให้มีการถือหุ้นตามความสมัครใจที่จะถือหุ้นในขั้นต่ำของกองทุนสวัสดิการภายในสถานศึกษา 3) ผู้บริหารให้การสนับสนุนและจัดโครงการให้ครูเข้าสู่วิทยฐานะและขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 4) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการใช้อาคารสถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อมในทุกภาคการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมาคือด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ และต่ำสุดคือด้านการบริหารงานงบประมาณ

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี ดังนี้ 1) ต้องสร้างแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและประสานแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) จัดในรูปของสมาชิกกองทุนให้มีการถือหุ้นตามความสมัครใจที่จะถือหุ้นในขั้นต่ำของกองทุนสวัสดิการภายในสถานศึกษา 3) ผู้บริหารให้การสนับสนุนและจัดโครงการให้ครูเข้าสู่วิทยฐานะและขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 4) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการใช้อาคารสถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อมในทุกภาคการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก ด้านการบริหารงานวิชาการ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดให้มีการประชุมหรืออบรมครูเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการใช้หลักสูตร ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาทางวิชาการอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ส่งเสริมให้ครูประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยน เรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน

ภายในสถานศึกษา สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งให้บริการความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย สำหรับด้านการบริหารงานงบประมาณ มีการกำกับดูแลการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชีอย่างเป็นระบบตามระเบียบที่กำหนด ส่งเสริมให้ครูใช้พัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน มีการกำกับดูแลการตรวจสอบพัสดุประจำปี จัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี ควบคุมให้มีการเบิก-จ่ายงบประมาณตาม แผนปฏิบัติการประจำปี กำหนดให้มีการรายงานผลการใช้ เงินและผลดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด ส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ร่วมกันกับครูจัดให้มีกองทุนสวัสดิการภายในสถานศึกษา จัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน จัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล มีการ มอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถของครู ยึดหลักความพึงพอใจของครูในการบริหารงาน สนับสนุนให้ครูเข้าสู่วิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง สร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้ครูอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้ครูเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานในสถานศึกษา ยกย่องชมเชยพิจารณาความดี ความชอบด้วยความยุติธรรม วางแผนการจัดอัตรากำลังสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เห็นใจและให้กำลังใจเมื่อครูประสบปัญหาต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และด้านการบริหารงานทั่วไป มีการพัฒนาระบบงานสารสนเทศของสถานศึกษาสามารถ ใช้ในการบริหารจัดการได้ สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด จัดระบบการบริหารจัดการตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารที่เป็นนิติบุคคล ปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาและกระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการพัฒนาการศึกษา ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อมอย่างคุ้มค่าเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ อย่างหลากหลายรูปแบบ วางแผนระบบการควบคุมภายในสถานศึกษาโดยให้ครูมีส่วนร่วม จัดทำทะเบียนนักเรียนเพื่อประกอบการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่และบริการของสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูร่วมกิจกรรม ประเพณี ต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา พิพัฒน์มงคลกิจ(2563 น.46) วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพร แก้วมาก (2563 น.89) วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนานาชาติไทย-จีน ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานบุคคล 3) การบริหารงานงบประมาณและ 4) การบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันติศา ศรธนู(2561 น.293) วิจัยเรื่อง การบริหารงานของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโพธารามที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโพธารามที่ 5 ได้แก่ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคลากร ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 คน เสนอแนวทางการพัฒนาดังนี้ 1) ต้องสร้างแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและประสานแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) จัดในรูปของสมาชิกกองทุนให้มีการถือหุ้นตามความสมัครใจที่จะถือหุ้นในขั้นต่ำของกองทุนสวัสดิการภายในสถานศึกษา 3) ผู้บริหารให้การสนับสนุนและจัดโครงการให้ครูเข้าสู่วิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น อย่างต่อเนื่อง 4) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการใช้อาคารสถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อมในทุกภาคการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิรา วริยะ

เหรียญโพสท์(2559 น.91-92) วิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยว ด้านบริหารงานวิชาการ ควรดำเนินการพัฒนาตามแผนปฏิบัติงาน ติดตาม ตรวจสอบ หลักสูตรการ ปรับเปลี่ยนตามนโยบายให้เหมาะสมกับผู้เรียน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ควรมีการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณใหม่ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ด้านบริหารงานบุคคล การพัฒนางานด้าน บุคคล ดำเนินการแต่งตั้งบุคลากรที่ทำหน้าที่ให้ตรงกับความสามารถ ส่งเสริมการพัฒนา ความรู้ บุคลากรอยู่เสมอ ด้านบริหารงานทั่วไป มีการปรับภูมิทัศน์สภาพแวดล้อม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสธียา ม่วงจาบ(2563 น.73-74) วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดเขารักษ์ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดเขารักษ์ ควรดำเนินการ ดังนี้ ให้ชุมชน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร มีการวางแผนการนิเทศ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อนำมา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และวัดผลประเมินผลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ครูมีการทำวิจัย มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน มีการเผยแพร่ ข่าวสารทางวิชาการให้แก่ชุมชน ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตฤณชาติ ชิงพานิช (2562 น.221-222) วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน มี 5 ประการ ดังนี้ 1) ควรมีการ ทำงานเป็นทีม มีการนำความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานจริง 2) ควรสรรหาและ คัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทัศนคติ และคุณสมบัติที่เหมาะสมมาปฏิบัติหน้าที่ 3) ควรมีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 4) ควรมีการจัดฝึกอบรมและพัฒนาด้านวิชาชีพครูและแก้ปัญหาความขัดแย้งในการทำงานของบุคลากร 5) ส่งเสริมให้จัด กิจกรรมนันทนาการ จัดงานสังสรรค์ และการส่งเสริมเชิดชูบุคลากรที่ทำผลงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรัณญา พรหมสัน (2561 น.245) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ควรจัดให้มีการสำรวจความต้องการ/ระดมความคิดเห็นความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน จัดทำแผน/ก าหนดงบประมาณสนับสนุนทุกด้านในการพัฒนาบุคลากร ควรจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดและระบุ หลักเกณฑ์คุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการต่างๆ ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ และควรประชาสัมพันธ์/ สนับสนุนปัจจัยด้านต่างๆ เพื่อเกื้อหนุนต่อการศึกษาโดยกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์พิจารณาอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1.ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1.1 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี ควรส่งเสริมการบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยจัดงบประมาณและบุคลากรให้เพียงพอในแต่ละศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ

1.2 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี ควรนำแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาจากผลการวิจัย ทั้ง 4 ด้าน มาพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอในจังหวัดจันทบุรี

2.ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำระหว่างการบริหารงานของของผู้บริหารกับครูเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา

รายการอ้างอิง

- กันติศา ศรณู(2561). วิจัยเรื่อง การบริหารงานของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโพธารามที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม – ธันวาคม 2561) หน้า 281-299.
- เทพนม เมืองแมน, และสรวง สุวรรณ. (2540). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เพ็ญพร แก้วมาก(2563). วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนานาชาติไทย-จีน ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วารสารวิจัยรำไพพรรณี ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 เดือน กันยายน - ธันวาคม 2563 หน้า 186-192.
- รุจิรา วรยะหรณูไพบลย์(2559) วิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL Vol.2 No.2 July - December 2016 หน้า 79-94.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- ศรัญญา พรหมสัน (2561 น.245) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม – กันยายน 2561) หน้า 240-246
- โสธียา ม่วงจาบ(2563) วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดเขารักษ์ วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2563) หน้า 67-81.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). สอนคุณธรรมอย่างไรให้อารมณ์ดี. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.